T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/629
KARAR NO : 2018/842
KARAR TR: 24.12.2018

ÖZET :İcra Müdürlüğünün satış dosyasında, satışı yapılan taşınmazları satın alan davacının satın alma bedeli üzerinden %18 nispetinde ödenen Katma Değer Vergisinin %1'i aşankısmının iadesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : M.S. Makina Mimarlık İnşaat, Mühendislik San.Tic.Ltd.Şti.
Vekili : Av. B.O.
Davalı : Karşıyaka Vergi Dairesi Müdürlüğü
Vekili : Av. G.T.

OLAY :Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Karşıyaka 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 31.12.2016 tarihinde açık arttırma ile satışa çıkardığı İzmir İli, Karşıyaka İlçesi, Şemikler Mahallesinde 26800 ada 3 parselde kayıtlı arsa ve konut vasıflı taşınmazları satın alan davacının, devir esnasında 80m2 lik konut haricinde (bu konut için %1 KDV ödenmiştir) 59m2, 41,5m2, 12,74m2, 36,11m2, 38,28m2 ve 24,70m2 lik konutlara %18 oranında ödemiş olduğu katma değer vergisinin 140.917,73TL lik %1 oranında Katma Değer Vergisi alınması gerekirken, %18 oranında Katma Değer Vergisi alındığı, bu şekilde fazladan Katma Değer Vergisi ödendiği, bu nedenle fazladan tahsil edilen katma değer vergisinin iptali ile iadesine karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idare süresi içinde verdiği cevap dilekçesinde, davaya bakma görevinin adli yargı yerine ait olduğu nedeniyle görev itirazında bulunmuştur.

İzmir 3. Vergi Mahkemesi: 15.3.2017 gün ve E:2017/148, K:2017/345 sayı ile, dava konusu olayda da Karşıyaka 2. Sulh Hukuk Mahkemesi satış memurluğunca yapılan bir satış nedeni ile vergi alınması işlemi de adli yargılamanın bir parçası olduğundan, uyuşmazlığın 2576 sayılı Kanun'un 6. maddesinde sayılan, Vergi Mahkemelerinin görevleri arasında sayılan vergi, resim, harç ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelerine ilişkin bulunmaması nedeniyle, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı davacı vekili tarafından istinaf isteminde bulunulmuştur.

İzmir Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesi:20.6.2017 gün ve E:2017/1806, K:2017/1969 sayı ile, davacının satış memurluğu işlemine karşı herhangi bir itirazda bulunmaması ve talep edilen vergi tutarını vergi dairesine yatırması dolaysıyla artık bir vergi alacağına itiraz mahiyetini taşıdığından ve Vergi Mahkemesinin görevine giren Katma Değer Vergisinin iadesine ilişkin iş bu davada inceleme yapma görevi, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun maddeleri uyarınca Vergi Mahkemesi'ne verildiğinden istinaf başvurusuna konu kararda yasal isabet kaydedilmediği; davacının istinaf başvurusunun kabulü ile kararın kaldırılmasına, 2577 sayılı İYUK nun 45/5 maddesi uyarınca yukarıda belirtilen hususlar da gözetilerek yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

İZMİR 3. VERGİ MAHKEMESİ:8.3.2018 gün ve E:2017/2105 sayı ile, kaldırma kararına uyarak, davalı idarenin savunma dilekçesinde görev itirazında bulunduğu; 2577 Sayılı Kanunun 45/5 maddesi gereğince İstinaf Mahkemesi kararının kesin olması karşısında Mahkemelerinin dava konusu uyuşmazlıkta görevli görülerek işin esasının incelenmesi gerektiği gerekçesiyle, davalı idarenin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı idare vekilinin adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçe üzerine; dava dosyası Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI:. 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Davaya konu olayda, davacının Karşıyaka 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2016/22 satış dosyası kapsamında ortaklığın giderilmesi suretiyle yapılan satışla satın almış olduğu hisseye ilişkin % 18 nispetinde ödenmiş olan KDV'nin % l'i aşan kısmının iadesi istemiyle dava açtığı anlaşılmaktadır. Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından yapılan yargılama sonunda satışa çıkarılan gayrimenkulle ilgili olarak fazladan KDV alınması işleminin, kanuna aykırılığı iddiasının kanun yollarına başvurulmak suretiyle çözümleneceği; kanun yoluna başvurulması üzerine incelemenin, söz konusu dava dosyası

üzerinden yapılarak, anılan işlemin Kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar verileceği, adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, Sulh Hukuk Mahkemesinin verdiği bir karardan kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin kanuna uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği kanaatine varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 24/12/2012 tarih ve 2012/116-278 sayılı kararında da benzer hususların vurgulandığı görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, açılan davanın adli yargı yerinde görüm ve çözümü gerekmektedir.

KARAR : Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanunun 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine..." karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasanın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI"… 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İdari Dava Türleri ve idari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin 1/a bendinde ise; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davaların iptal davaları olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan Yasa maddelerinin birlikte değerlendirilmesinden; İdari işlemin, idari makamların kamu gücü kullanarak ve idari usuller uygulamak suretiyle idare işlevine ilişkin olarak yaptıkları, çeşitli hak ve yükümlülükler doğuran, doğrudan uygulanabilen, kesin ve yürütülmesi zorunlu, tek yanlı irade açıklaması olduğu, katma değer vergisinin ise; kamu hizmetlerinden yararlananların, hizmetin maliyetine bir ölçüde katılmak üzere kanuna dayalı olarak katılmak zorunda oldukları kamusal bir mükellefiyet olduğu ve vergi dairelerince tahsil edileceği anlaşılmaktadır.

Görüldüğü üzere, 3065 sayılı Kanunun 1, 8 ve 17. maddeleri gereğince, davacının katma değer vergisi mükellefi olup olmadığı, mükellef ise yapılan satış işlemi itibari ile kanunda düzenlenen istisnalardan yararlanıp yararlanamayacağı ya da vergiden muaf kabul edilip edilmeyeceği konularında, inceleme yapma görevi, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun maddeleri uyarınca Vergi Mahkemesi'ne verildiğinden, davacının katma değer vergisine ilişkin talebi yönünden görevli yargı yerinin idari yargı olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu durumda, yapılan ihale sonucu satın alınan gayrimenkullerle ilgili idarenin tek yanlı olarak ve kamu gücü kullanarak kamu hizmetinden yararlanma karşılığında, davacı şirketten tahsil ettiği katma değer vergisi mahiyeti gereği bir idari işlem olup, 3065 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde belirtilen hükümler uyarınca, hazine adına ilgili vergi dairesince tahsil edildiğinden, ödenen katma değer vergisinin iadesi istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünde 2577 sayılı Yasanın 2. ve 2576 sayılı Yasanın 6. maddesi uyarınca idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesi uyarınca, yapılan başvurunun reddi gerektiği…" yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 24.12.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, İcra Müdürlüğünün satış dosyasında, satışı yapılan taşınmazları satın alan davacının satın alma bedeli üzerinden %18 nispetinde ödenen Katma Değer Vergisinin %1'i aşankısmının iadesi istemiyle açılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun "Şikayet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde; "(Değişik: 3/7/1940 - 3890/1 md.) Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. Şikayet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır.

Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir." hükmüne; "Şikayet üzerine yapılacak muameleler" başlıklı 17. maddesinde; "Şikayet icra mahkemesince, kabul edilirse şikayet olunan muamele ya bozulur, yahut düzeltilir.

Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur." hükmüne;"İcra Mahkemesi" başlıklı 4. maddesinde ise; "Değişik: 3/7/1940 - 3890/1 md.)

(Değişik birinci fikra: 17/7/2003-4949/1 md.) İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra mahkemesi hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra mahkemesinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra mahkemesi daireleri numaralandırılır. İcra mahkemesinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra mahkemesi hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü

olarak bağlanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik şikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî işlerine bakar.

İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikayet ve itirazların icra mahkemesi o mahkemenin hakimidir." hükmüne yer verilmiştir.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Mevzuat hükümleri ile somut olay birlikte irdelendiğinde; İcra Müdürlüğü tarafından yürütülen takibe ilişkin olarak yapılan ihale sonucunda alınan taşınmazlara ilişkin, İcra Müdürlüğünce verilen % 18 oranında KDV ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılığı iddiasının şikayet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümleneceği,mahkemenin incelemeyi,söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği kuşkusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin yasaya uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin İzmir 3. Vergi Mahkemesinin 28.3.2018 gün ve E:2017/2105 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı idare vekilinin yaptığı GÖREV İTİRAZININ REDDİNE İLİŞKİN İzmir 3. Vergi Mahkemesinin 28.3.2018 gün ve E:2017/2105 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 24.12.2018 gününde, Üyeler Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ

KARŞI OY

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un; "Vergi mahkemelerinin görevleri" başlıklı 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

Davacı; icra müdürlüğünden satın aldığı araç için % 18 nispetindeki Katma Değer Vergisini,(sorumlu sıfatıyla) icra müdürlüğü aracılığıyla ödemiş ardından, vergi oranının % 1 olması gerektiği, bu oranı aşan kısmının tarafına iadesi istemiyle, vergi dairesine karşı dava açmıştır. Bu aşamada, icra müdürlüğünün sorumlu sıfatı sona ermiştir. Bu davada; 3065 sayılı Kanun'un, gereğince, davacının katma değer vergisi mükellefi olup olmadığı, mükellef ise yapılan satış işlemi itibari ile kanunda düzenlenen istisnalardan yararlanıp yararlanamayacağı ya da vergiden muaf kabul edilip edilmeyeceği... gibi hususlar incelenecektir. Vergi davalarını çözümleme görevi ise 2576 sayılı Kanun uyarınca idari yargı içerisinde yer alan, vergi mahkemelerine ait bulunmaktadır.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 16. maddesinde öngörülmüş bulunan şikayet yolu, anılan Kanun'un hallini mahkemeye bıraktığı hususlar hariç olmak üzere ve 2004 sayılı İcra İflas Kanun'u hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlıdır.

Bu durumda, davacıdan tahsil edilen katma değer vergisinin kısmen iadesi istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünde idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolunda verilen karara katılamıyoruz.

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi AYDIN	Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ